

INSTITUT DRUŠTVENIH NAUKA

Centar za ekonomska istraživanja

PREDUZETNIŠTVO
VS.
RENTIJERSTVO

BEOGRAD, 2018.

Uređivački odbor:

dr Veselin Vukotić
dr Danilo Šuković
dr Mirjana Rašević
dr Zoran Lutovac
dr Vladimir Goati

Izdaje:

Centar za ekonomska istraživanja Instituta društvenih nauka

Za izdavača:

dr Goran Bašić

Izdavanje ove knjige finansijski su pomogli:

Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja

Štampa:

Razvojno-istraživački centar Grafičkog inženjerstva
Tehnološko-metalurškog fakulteta, Karnegijeva 4, Beograd

Tiraž:

150 primeraka

ISBN:978-86-7093-201-2

CIP - Каталогизација у публикацији -
Народна библиотека Србије, Београд

005.961:005.914.3(082)
346.545(082)
343.35

PREDUZETNIŠTVO vs. rentijerstvo / [uređivački odbor
Veselin Vukotić...[et al.]. - Beograd : Centar za ekonomska
istraživanja Instituta društvenih nauka, 2018 (Beograd :
Razvojno-istraživački centar Grafičkog inženjerstva
Tehnološko-metalurškog fakulteta). - graf. prikazi, tabele. -
310 str. ; 25 cm

"Tradicionalni naučni skup Centra za ekonomska istraživanja
Instituta društvenih nauka u Beogradu, održava se ove godine
28. put." -- predgovor. - Tiraž 150. - Str. 7: Predgovor /
Danilo Šuković. - Napomene i bibliografske reference uz
tekst. - Bibliografija uz svaki rad.

ISBN 978-86-7093-201-2

a) Предузетништво - Зборници b) Рентијерство -
Зборници
COBISS.SR-ID 263976204

Sadržaj

PREGOVOR	7
<i>Veselin Vukotić</i> PREDUZETNIŠTVO VS. RENTIJERSTVO	9
<i>Ljubomir Madžar</i> SUMRAK PREDUZETNIŠTVA U POLITIČKI ZAPOSEDNUTOM DRUŠTVU	21
<i>Daniilo Šuković</i> PREDUZETNIŠTVO I KORUPCIJA	38
<i>Neven Cvetićanin</i> PREDUZETNIŠTVO I POLITIKA	46
<i>Gordana Radojević</i> TRŽIŠNA VS NETRŽIŠNA EKONOMIJA	55
<i>Kosta Josifidis</i> <i>Alpar Lošonc</i> REKONCEPTUALIZACIJA RENTE U NEOLIBERALIZMU	65
<i>Petar Đukić</i> POŠAT TRANZICIONOG RENTIJERSTVA: EKONOMSKE, SOCIJALNE I MORALNE POSLEDICE	79
<i>Milica Vukotić</i> <i>Jelena Zvizdojević</i> PREDUZETNIŠTVO U POLJOPRIVREDI KAO FAKTOR BRŽEG RAZVOJA	89
<i>Zoran Đikanović</i> <i>Maja Drakić-Grgur</i> PREDUZETNIŠTVO I INOVACIJE U FINANSIJSKIM USLUGAMA	97
<i>Darko Marinković</i> PREDUZETNIŠTVO KAO NAČIN ŽIVOTA	104
<i>Milan S. Šojić</i> PREDUZETNIŠTVO U REPUBLICI SRBIJI-FINANSIJSKI REZULTATI	114
<i>Petar Ivanović</i> <i>Dragana Radević</i> <i>Sandra Tinaj</i> PREDUZETNIŠTVO, RENTA I RENTIJERSTVO	129

<i>Spasoje Tuševljak</i> SAMO PREUZETNIŠTVO (NE)MOŽE RIJEŠITI EKONOMSKE PROBLEME BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE SRPSKE.....	142
<i>Lidija Madžar</i> ULOGA PREDUZETNIŠTVA I ZNANJA U PRIVREDNOM RAZVOJU	164
<i>Branislava Bujšić</i> PREDUZETNIŠTVO I „KAZINO KAPITALIZAM“	172
<i>Dragana M. Djurić</i> DOBITNA KOMBINACIJA ZA PREDUZETNIŠTVO U SRBIJI: DOBAR EKOSISTEM I LOŠE EKONOMSKE PERFORMANSE.....	179
<i>Zoran Stefanović</i> <i>Dragan Petrović</i> <i>Branislav Mitrović</i> KONCEPTUALIZACIJA PREDUZETNIŠTVA U SAVREMENOJ EKONOMSKOJ TEORIJI: AKTERI, INSTITUCIJE I STRUKTURNA DEJSTVA	188
<i>Ivan Vujačić</i> <i>Jelica Petrović-Vujačić</i> NOVI TIPOVI KAPITALIZMA I PREDUZETNIŠTVO	197
<i>Zorica Mršević</i> <i>Svetlana Janković</i> ŽENE PREDUZETNICE – MOGUĆNOSTI I OGRANIČENJA.....	207
<i>Dejan S. Miletić</i> <i>Emina Jeremić Marković</i> NEKI ASPEKTI ODNOSA EKONOMSKOG RAZVOJA I PREDUZETNIŠTVA.....	217
<i>Bojana Bošković</i> ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI ZA BIZNIS	226
<i>Vladimir Marinković</i> PREDUZETNIŠTVO DUG I NEIZVESNI PUT OD IDEJE DO USPEHA	234
<i>Marija Orlandić</i> UTICAJ KULTURE NA RAZVOJ KINESKOG PREDUZETNIŠTVA.....	244
<i>Milan Vujović</i> MOGUĆNOST ZA UNAPREĐENJE PREDUZETNIŠTVA DIJASPORE	254
<i>Ivana Ostojić</i> <i>Predrag Petrović</i> PREDUZETNIŠTVO U SRBIJI.....	262

<i>Jelena Zvezdanović Lobanova</i> <i>Mikhail Lobanov</i> INSTITUCIONALNI FAKTORI RAZVOJA PREDUZETNIŠTVA (NA PRIMERU SRBIJE I SLOVENIJE)	270
<i>Dušan Mojić</i> PREDUZETNIŠTVO ILI PRERASPODELA U SRBIJI: ŠTA IMA SNAŽNIJU KULTURNU UKORENJENOST?	280
<i>Marija Radunović</i> <i>Marko Nišavić</i> <i>Nina Čulafić</i> BIZNIS I(LI) OBRAZOVANJE?	290
<i>Ana Maksimović</i> PSIHOLOGIJA PREDUZETNIKA	303

PREDGOVOR

Tradicionalni naučni skup Centra za ekonomska istraživanja Instituta društvenih nauka u Beogradu, održava se ove godine 28. put.¹ Tema skupa posvećena je odnosu preduzetništva i rentijerstva. Ovaj zbornik radova ima za cilj da kroz priloge autora istraži međuzavisnost preduzetništva, kao energije razvoja i rentijerstva, kao entropije razvoja.

Preduzetništvo na našim prostorima se slabo razvija. Sklonost ka sigurnom poslu i rentijerstvu, čini se duboko je ukorenjena. Verovatno zbog nepovoljnog istorijskog nasleđa, slabosti obrazovnog sistema koji se nedovoljno angažuje kako bi nove generacije osposobio da se uhvate u koštac sa pravilima igre na slobodnom tržištu, kao i zbog zaostalih i neuspešnih reformskih procesa koji još nisu kreirali poslovni ambijent gde bi privatna inicijativa došla do punog zamaha, prduzetništvo je ne samo nerazvijeno, već ni retki uspešni izdanci ne uživaju društvenu naklonost.

Autori u ovom zborniku pokušavaju da identifikuju razloge zašto je preduzetništvo kod nas toliko zaostalo, zašto brzo prevladaju sklonosti ka birokratskom uhlebljenju i rentijerstvu, zašto smo više rentijersko, nego preduzetničko društvo. Razobličavanjem ovih razloga stvaraju se uslovi za definisanje mogućih promena koje bi uticale da se ograničene i dragocene sklonosti ka preduzetništvu naših građana uspešno iskažu i da umesto rentijerske i birokratske, postanemo preduzetnička nacija, što je sinonim za ekonomski razvijeno i progresivno društvo.

Danilo Šuković

¹ Centar tradicionalno od 1989. godine održava naučne skupove na jednu od aktuelnih tema i objavljuje zbornik radova. Do sada su održani sledeći skupovi:

1. Privredna reforma i ekonomska (re)definicija socijalizma (1989)
2. Socioekonomske prepreke reformi (1990)
3. Transformacija svojinskih odnosa – teorijski i empirijski aspekti (1991)
4. Institucionalna infrastruktura u tranziciji ka tržišnoj ekonomiji (1992)
5. Plasmani banaka i zaštita bankarskog kapitala u uslovima sankcija i hiperinflacije (1994)
6. Zastoji u jugoslovenskoj tranziciji (1995)
7. Svojina i slobode (1996)
8. Ekonomija i demokratija (1997)
9. Ekonomija i pravo (1998)
10. Sistem i korupcija (2000)
11. Globalizacija i tranzicija (2001)
12. Tranzicija i institucije (2002)
13. Politika i slobode (2003)
14. Kultura i razvoj (2004)
15. Pojedinaac i država (2005)
16. Biznis i država (2006)
17. Ekonomija i sociologija (2007)
18. Moral i ekonomija (2008)
19. Kriza i globalizacija (2009)
20. Kriza i razvoj (2010)
21. Balkan i EU (2011)
22. Stanovištvo i razvoj (2012)
23. Obrazovanje i razvoj (2013)
24. (Anti)Liberalizam i ekonomija (2014)
25. Globalizacija i kultura (2015)
26. Seobe i razvoj (2016)
27. Globalizacija i izolacionizam (2017)